

Otázka: Revoluční rok 1848 v Českých zemích

Předmět: Dějepis

Přidal(a): fallenik

Revoluce 1848 v Čechách:

- revoluce v Čechách je ovlivněna březnovou revolucí ve Vídni a zprávami o revoluci v Paříži
- dochází k oslabení absolutistické vlády, vzniká české národní hnutí
- 11. 3. 1848 svolaly přední české spolky schůzi do **Svatováclavských lázní**

Výsledky jednání:

- Vzniká **petice císaři** s požadavky českého národního hnutí
- vznik Svatováclavského výboru, který se stal mluvčím české veřejnosti
- petice obsahovala požadavek na občanská práva, národní práva a sociální požadavky
- vláda petici neodmítla
- v dubnu 1848 proběhla další jednání delegace s vídeňskou vládou, výsledkem byl **kabinetní list** kde císař slíbil úpravu poměrů
- vzniká národní výbor, byl to rozšířený Svatováclavský výbor, byl stočlenný,
- proběhlo živelné hnutí na venkově, za zrušení roboty, hnutí dělníků za zlepšení pracovních podmínek
- vyhrotily se rozpory mezi Čechy a Němci v Čechách v souvislosti s jednání o zastoupení českých zemí v budoucím německém národním shromáždění ve Frankfurtu nad Mohanem, rakouské země se podílely na volbách do národního shromáždění, Češi ne
- František Palacký poslal do Frankfurtu zamítavý dopis, zdůvodňoval, že jako příslušník českého národa se nemůže podílet na formulování německého národa a státu
- účast pak odmítla i česká většina národního výboru
- Palackého krok byl krokem, který rozhodl o budoucím vývoji české moderní politiky
- vznikla nezávislá kampaň Němců v Čechách proti Čechům a naopak

- v květnu se začaly v Praze připravovat korcky proti revoluci, zemský velitel **Alfred Windischgrätz** začal připravovat Armádu, předseda civilní obrany hrabě Lev Turn jmenoval prozatímní vládní radu pro Čechy, byl to orgán sestavený z předních osobností českého a německého tábora, tím se podařilo rozdrobit opoziční síly, liberálové se v červnovém povstání nepostavili na stranu revoluce
- v červnu se v Praze sešel Slovanský sjezd, byl to sjezd slovanských národů v Rakouské monarchii, jednalo se o spolupráci a o společném postupu vůči rakouské vládě, jednání sjezdu bylo přerušeno revolucí v Praze

Svatodušní bouře:

- 12. 6. se konala **Svatodušní sbratřovací mše** u sochy sv. Václava na Koňském trhu
- studenti s obyvateli Prahy ji využili k veřejnému protestu proti opatřením vojenského velitelství
- kolem Prahy byla umístěna děla, po ukončení mše se dav přesunul k vojenskému velitelství, kde byl napaden vojáky, vypuklo povstání, začaly se stavět barikády, hlavním organizátorem byl Josef Václav Frič, po šesti dnech za použití bombardování bylo povstání poraženo
- nad Prahou a okolím je vyhlášen výjimečný stav

Příčiny neúspěchu povstání:

- povstalci neměli jasné cíle a zůstali v izolaci, ani Pražská národní garda a ani národní výbor i účastníci stavovského sjezdu se nepostavili na stranu povstání, nezastalo se jich ni české liberální měšťanstvo

Výsledky revoluce:

- rozpuštěn národní výbor, Česká národní garda, prozatímní vládní rada pro Čechy
- **9. 1848** vydán dekret o zrušení roboty
- nový císař František Josef I. vydal v březnu 849 oktrojovanou ústavu, původně připravoval novou ústavu říšský sněm (v době revolučních událostí ve Vídni zasedal

v Kroměříži)

- v okamžiku, kdy se schylovalo ke schválení ústavy, obsadilo Kroměříž vojsko a sněm byl rozpuštěn, okrojovaná ústava znamenala oproti Kroměřížskému návrhu krok zpět, posilovala výkonnou moc na úkor zákonodárné
- vydáním ústavy končí revoluce ve Vídni, i v Čechách
- projevy nespokojenosti s okrojovanou ústavou jsou je v Čechách, všechny protesty využila vláda jako záminku k represím (Borovský je ve vyhnanství)
- po odhalení tzv. Májového spiknutí (údajné přípravy protistátního převratu) zatčena řada radikálních demokratů, (Sabina, Sladkovský, Arnold, Frič, - tresty smrti, nebyly vykonány, v 2. pol. 50. let amnestováni
- po revoluci nastává období Bachova absolutismu

Bachův absolutismus

Oktrojovaná ústava:

- zavádí absolutismus, v čele státu je vláda v čele s Felixem Schwarzenbergem, provádí represe proti těm, kteří nesouhlasí s ústavou, provádí rozsáhlou reformu státní správy

Silvestrovské patenty:

- zveřejněny roku 1851
- zrušily oktojovanou ústavu a obnovovaly absolutismus bez ústavy, oporou absolutismu je římskokatolická církev, došlo k utlumení veřejného a politického života
- roku 1852 se stal Alexandr Bach ministrem vnitra , stal se zosobněním režimu - proto **Bachův absolutismus**
- roku 1859 padl Bachův absolutismus po porážce Rakouska se Sardinským královstvím, je to počátek národně - osvobozeneckých bojů v Itálii, skončily sjednocením Itálie, Rakousko ztrácí Milánsko
- František Josef I. z obavy před národním hnutím v Rakousku slíbil změny a propustil Bacha